

Ar pārmaiņu arēnas metodi turpinās attīstīt pirmā bioreģiona konceptu Vidzemē

Vidzemes plānošanas reģions iesaistījies projektā “We Make Transition!*” jau kopš pagājušā gada, apgūstot jaunu līdzdalības pārvaldības metodi – “pārmaiņu arēna” (transition arena, no angļu valodas), kas praktiski tiks izmēģināta arī Vidzemē – Cēsīs, ar mērķi sekmēt bioreģiona koncepta attīstīšanu, procesā iesaistot pēc iespējas plašāku pilsoniskās sabiedrības daļu.

Kā zināms 2023. gada 25. oktobrī Siguldā pulcējās teju 250 cilvēku, lai apmeklētu starptautisku forumu, kas bija veltīts pirmā bioreģiona izveidei Vidzemē, Latvijā un vienlaikus arī Baltijā. Pasākuma laikā svinīgā ceremonijā labas gribas memorandu parakstīja pirmie 13 institucionālie partneri, apliecinot gribu un vēlmi iesaistīties idejas realizēšanā.

Tieši projekta "WeMakeTransition!" ietvaros š.g. 26. aprīlī tika organizētas diskusijas, ar mērķi pulcēt kopā svarīgus spēlētājus, kuriem būtu interese un zināšanas atbalstīt bioreģiona koncepta attīstīšanu. Diskusiju laikā notika ideju apmaiņa, definējot, ko katrs saprot ar bioreģionu, kādas vērtības izceļamas un kādus priekšnoteikumus prasa šāda koncepta iedzīvināšana praksē. Definējot kopā, ko vidzemniekam nozīmē bioreģions, izkristalizējās vairāki atslēgas vārdi – pašpietiekams, neatkarīgs no citiem, veselīgs, laba vieta dzīvei, inteligentas un ilgtspējas virzienā domājošas sabiedrības apveltīts. Tika meklēti virzieni, kuros bioreģions varētu attīstīties – bioloģiskā lauksaimniecība un tūrisms bija loģiskas izvēles, tomēr dalībnieki secināja, ka Vidzemei ir potenciāls specializēties vides izglītības piedāvājuma bagātināšanā.

Klātesošie organizāciju pārstāvji jau diskusijas laikā atrada katrs savu lomu bioreģiona attīstības veicināšanai – diskusijās piedalījās gan ar dabas pārvaldību saistītas organizācijas, gan pašvaldību pārstāvji, gan uzņēmēji un augstskolu pārstāvji, klātesošs bija arī nevalstiskais sektors. Dalībnieki secināja, ka sākums ir izaicinājumu pilns, un tieši tāpēc daudzsološs – jo iepriekšējas pieredzes nav. Vienlaikus – būtiski iegūt politisko atbalstu un mērķtiecīgi strādāt arī pie finansiālā atbalsta piesaistes.

Arī šajās diskusijās izskanēja ideja par labas gribas memoranda izstrādes nepieciešamību, lai idejas sāktu realizēties, tāpēc tika pieņemts lēmums – pārstāt diskusijas par to, vai bioreģiona izveide ir nepieciešama, bet meklēt atbildes uz jautājumu – kā attīstīt bioreģionu.

Paredzams, ka darbagrupas par bioreģiona koncepta attīstīšanas plāniem tiksies arī turpmāk, daļu no šī procesa vadīs Vidzemes plānošanas reģiona īstenotā projekta “We Make transition!” komanda, izmantojot pārmaiņu arēnas iespējas.

Kontekstam -

Pārmaiņu arēna ir metode, kuras pamatā ir koprades darbnīcu cikls, kas iesākas ar iepriekš izvēlēta ilgtspējas izaicinājuma analizēšanu un formulēšanu tālākam darbam, tostarp, lai kopā ar arēnas dalībniekiem definētu ilgtspējas vīziju. Nākamais solis – izstrādāt iespējamus darba virzienus, kā arī nosakot konkrētus soļus, kā līdz vīzijai nonāksim, līdz, visbeidzot, top plāns ar konkrētām rīcībām, nosakot pienākumus un atbildības. Projekta “We make transition!” galvenais mērķis ir šādā procesā iesaistīt pēc iespējas plašāku vietējās pilsoniskās sabiedrības pārstāvju loku, jo, lai piemeklētu risinājumus ilgtspējas izaicinājumiem, ir nepieciešamas dažādas perspektīvas un idejas no visām sabiedrības grupām.

Projekta partneri plāno organizēt vietēja mēroga pārmaiņu arēnas seminārus sadarbībā ar 12 pilsētām un pašvaldībām sešās Baltijas jūras reģiona valstīs. Visi procesi ir balstīti uz fokusgrupu diskusijām un to rezultātiem, kas iepriekš projekta ietvaros tika organizētas katrā no valstīm.

Katrā no valstīm tiks attīstīta sava tēma:

SOMIJĀ

- Tampere: ilgtspējīgs dzīvesveids, mobilitāte un bioloģiskā daudzveidība
- Hämeenkyrö: ilgtspējīga lauksaimniecība
- Helsinki-Uusimaa: aprites ekonomika, ilgtspējīga pārtika
- Uusikaupunki: ilgtspējīga vietējā ekonomika un bioloģiskā daudzveidība
- Kimitoön: jaunatnes iesaiste

IGAUNIJĀ

- Tartu apriņķis: aprites ekonomika

- Lääne-Harju: atjaunīgās enerģijas kopienas

LATVIJĀ

- **Cēsis: Bioloģiskā lauksaimniecība un bioreģiona attīstība**

POLIJĀ

- Gdiņa: līdzdalības un ilgtspējīga patēriņa zaļās zonas

NORVĒGIJĀ

- Namdalen: eko-sociāla ilgtspēja
- Trondheim: pārtika un tekstils

VĀCIJĀ

- Brēmene: ilgtspējīgas pārtikas ražošana

Projekta “We make transition!” partneri š.g. 10. oktobrī tikās Tallinā, Telliskivi radošajā centrā, lai kopā praktiski apgūtu pārmaiņu arēnas metodi un izspēlētu dažādas simulācijas, pirms tās izmantot pašmāju definēto izaicinājumu risināšanai.

**Projekta pilnais nosaukums latviešu valodā – “Ceļā uz ilgtspējīgu un noturīgu sabiedrību, stiprinot pilsonisko līdzdalību un inovāciju (We Make Transition!)”.*

Projekts “Ceļā uz ilgtspējīgu un noturīgu sabiedrību, stiprinot pilsonisko līdzdalību un inovāciju” (We Make Transition) tiek īstenots Interreg Baltijas jūras reģiona programmas 2021. - 2027. gadam ietvaros. Projekta mērķis ir stiprināt sabiedrības noturību un eko-sociālo ilgtspēju, pielāgojot pārejas pārvaldības metodoloģiju, kuras pamatā ir sociālās un vides vajadzības. Vairāk: **šeit**.

Foto: Projekta We Make Transition! projekta komanda tiekas Tallinā, 10.10.2023 / Projekta arhīvs

Foto: Diskusijas - "pārmaiņu arēnas" metodes ieviešanas aizsākumi Cēsu novadā, 26.04.2023 / Vidzemes plānošanas reģions

Foto: Bioreģiona forums, labās gribas memoranda parakstīšana 25.10.2023 / Santa Sinka

Jautājumiem: Lienīte Priedāja-Klepere, projekta We Make Transition! Vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, lienite.priedaja@vidzeme.lv, t. 26133028

Informāciju sagatavojuši: Anita Āboliņa, galvenā komunikācijas speciāliste Vidzemes plānošanas reģionā, anita.abolina@vidzeme.lv, t. 29454752